Anemonen

Medlemsblad för
Hallsbergs Naturskyddsförening
Nr 1 2024

Innehåll

Ordföranden har ordet 3
Verksamhetsberättelse 2023 6
Hur går det i bihotellet? 10
Matning(?) av fåglar 11
Mångfald inom arten 12
Fjärilsåret 2024 16
Årsmöte 18
Aktiviteter 2024 19
Här sker årets aktiviteter 22
Vinterfåglar i trädgården - Mera naturstudier på nära håll .. 24

Omslagsbilden

På omslagsbilden har en älggräspärlemorfjäril just lyft från en åkervädd. Sugsnabeln är fortfarande utrullad medan fjärilen har siktet inställt på nästa blomma. Åkervädd är en mycket bra ”fjärilsblomma”, alltså en blomma dit fjärilar gärna flyger för att suga nektar.

Läs mer om fjärilar och fjärilsaktiviteter i år på sidan 16

/Sture Hermansson

Hallsbergs Naturskyddsförening

hallsberg.naturskyddsforeningen.se
www.facebook.com/Hallsbergsnaturskyddsforening
krets.hallsberg@gmail.com

Kontaktpersoner:

Anders Bolinder 073-423 38 77 Kontaktperson
och redaktör för hemsidan
Sture Hermansson 072-721 35 87 redaktör för Anemonen.
På vår hemsida finns mera:
förutom programmet finns länkar,
bilder från aktiviteter, gamla nummer av Anemonen mm.

Tubkikaren

Föreningen äger en tubkikare som kan vara till stor glädje vid fågelstudier.

Lånas ut gratis till medlemmar.

Sture Hermansson 072-721 35 87

sture@sturehermansson.se

Klubbstugan

Föreningens klubbstuga, det gamla torpet i Herrfallsäng, kan hyras av medlemmar för 100:- per dygn.

Ordföranden har ordet

Jag läser så Trettondagsafton i almanackan. Helgerna är snart över för den här gången och vi får återgå till den vanliga lunken. Idag har det varit mer än 15 minusgrader och inget mysigt väder att gå ut i. Det längsta jag tagit mig är till vedboden och fågelmatningen. Resten av tiden har jag mest hängt i soffan med filt över mig och en värmande katt bredvid. Och så har jag klätt mig med långkalsonger och det brukar jag sannerligen inte ha inomhus!

Vi lämnar 2023 bakom oss och hoppas, att 2024 kommer att bli bättre! Hela året som gått har kantats av krig, våld, sprängningar och skjutningar! Vad är det för värld vi lever i? Vad är det för fel på folk? Kriget i Ukraina fortsätter i full skala. Putin ger sig aldrig. Och så det nya kriget mellan Israel och Hamas, som utspelar sig i Gaza. Vad är det för mening? Är det för att hålla nere jordens befolkning, så vi inte blir för många? Jag säger bara stackars människor!

I Hallsbergs Naturskyddsförening har vi haft flera olika programpunkter under året. Vi började i februari med en lektion i hur man använder ”Artportalen” och slutade i november med ”Medlemmarnas bilder”. Alltid så trevligt att mötas på dessa träffar och exkursioner. Och med Sture Hermansson som guide då han lotsar oss genom naturens mysterier ger oss så mycket kunskap! Det gäller allt från blommor och blad, fjärilar och småkryp och geologins hemligheter. Det tackar vi så hjärtligt för. Men personligen skulle jag önska, att lite mer kunde fastna där uppe i huvudet.

Den 18 december 2023 var det dags för Hallsbergs kommun att dela ut sina stipendier på 6000 kronor och fint diplom till välförtjänta medborgare. Volvo Construction Equipment tilldelades ”Årets Miljöprofil” för sina miljöskapande förbättringar. Och vår revisor Gunnar Svedlund blev ”Årets Eldsjäl”. Inte konstigt alls med tanke på hur många föreningar han hjälper med allt sitt kunnande. Är han inte revisor så är han kassör, för att inte tala om allt tekniskt som han också kan hjälpa en med allt från trasiga dörrar till dataproblem.

Föreningens ekonomi gick i botten under året innan. Mycket beror det på vår tidskrift ”Anemonen”. Tryckningen kostar en slant men portot är inte för roligt. Och nu går det upp igen med tre kronor och kostar nu 18 kronor att skicka ut! Och då ska ni veta, att vi springer gata upp och gata ner och delar ut många tidningar själva. Vi såg oss då nödsakade att börja ta ut en liten avgift för tidningen. Vi bestämde, att för två nummer -24 betalar vi 50 kronor. Det tyckte vi inte var för mycket. Många personer har under årens gång berömt tidningen och tyckt att den varit så fin och trevlig. Men det är inte så många, som vill ha en fysisk tidning utan nöjer sig med att läsa den på nätet, när den så småningom kommer ut.

Sommaren gick som alltid alldeles för fort! Men det gör ju det, när man har

roligt. Men inte en endaste gång badade jag i havet! Jag får ju skämmas, men så blev det! Många utflykter både hit och dit och bilen rullade på bra.

Skärhamn på Tjörn brukar oftast få ett besök. Där börjar det med Akvarellmuseet, som har olika utställningar varje sommar. Sedan blir det lunch på något av matställena, som ligger alldeles på kajkanten. Därefter går färden vidare till Pilane. Det är ett gammalt gravfält där man varje sommar installerar en konstutställning en riktig skulpturpark med diverse alster. Och det är stora verk, som placeras ut bland gravarna och får vandrar omkring och betar där. Och över alltihopa uppe på berget tronar det stora vita huvudet av Anna. Henne ser man var man än går och hon är stationär och finns där jämt.

Strax söder om Uddevalla ligger Gustafsberg. Det är Sveriges äldsta badort med anor ända från 1700-talets slut. Hit kom det fina folket och drack brunn och badade varma tångbad och njöt i fulla mått. Även Carl von Linné gjorde ett besök här. Sedan några år tillbaka utspelas en helg i augusti historiska dagar på området. Och 2023 bevistade jag dessa dagar för första gången. Många gamla byggnader finns på området och en gång i tiden hade de även en internatskola. Dagen började

med en läcker bakelse på konditoriet Snäckan innan min vän och jag följde med på en guidad tur. Det var fru Cederfeldt och fru Gustavsson Öberg som i sekelskiftesklädер lotsade oss fram och berättade historien genom att dramatisera det hela. Så bra gjort! Det var program precis hela dagen gamla lekar för barn, positivhalaren som spelade, stråkmusik av Rosékvartetten, skjuts med häst-och vagn, diverse försäljare, barnteater, danser, gudstjänst vid dagens slut och badrestaurangen som serverade klassiskt smörgåsbord anno 1899. Ja, där fanns allt som man kunde önska. Det gav mersmak för kommande år!

Nu har det gått några dagar sedan jag skrev sist och jag är tillbaka i januari och har lämnat sommarens roligheter bakom mig. Oj så kallt det blev, mer än 20 minusgrader. Och då frös varmvattnet i köket för mig! Gamla hus är inte alltid så välisolerade. Det blev till att plocka ut allt i köksskåpet under diskbänken så rören blev fria. Och sedan fortsatte jag med utrymmet under trappan där jag har tvättmaskin och varmvattenberedare. Mycket grejer ryms i den garderoben för jag är bra på att packa. Sedan hade jag prylar överallt i huset så det gällde att gå försiktigt för att inte snubbla på något. Jag värmde rören med hårtorken och hoppades att få fart på vattnet, men det tog några dagar innan det kom tillbaka. Sedan var det stopp i avloppet, så VOAV fick komma och roligare kan man ha. Sedan kom en reparatör och tittade på tvättmaskinen för det var vatten överallt. Men den var det inget fel på, så det var väl avloppet som spökade där också. Och till slut kom även sotaren, så jag fick fortsätta att torka precis hela veckan! Tur att inte alla veckor är lika innehållsrika, i varje fall när det gäller sorgliga saker!

En annan morgon när jag tittade ut var alla mina fröautomater till fåglarna nerrivna. Misstänkte något större djur än rådjuren, som går här. På kvällen när jag öppnar dörren får jag se ett stort hjortdjur med kolossala horn stå i grindhålet. Där var helt klart boven i dramat. Och en natt några dagar senare får jag se bocken och hans hind vandra in igen. Inte undra på att jag har många spår i trädgården! Spännande med alla djur här på landet!

Vill så till slut önska er alla ett bra år 2024. Det blir ju inte alltid som man önskar och hoppas, men det är bara att leva med. Och jag skulle bli väldigt glad om några nya personer dök upp på våra aktiviteter och ville följa med på utflykterna vi anordnar. Har ni hört det förut? Varmt välkomna!

Ingela Wallin

Verksamhetsberättelse 2023

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Hallsberg lämnar följande verksamhetsberättelse för kalenderåret 2023.

Från och med årsstämman 2023 bestod styrelsen av:

Ordförande: Ingela Wallin
Vice ordförande: Sture Hermansson
Kassör: Ingrid Ohlsson
Sekreterare: Ingrid Ohlsson
Ledamöter: Anders Bolinder
Gunnar Hurtig
Kerstin Jansson
Per Karlsson Linderum
Britt Nyblom
Kerstin Pettersson

Revisorer: Gunnar Svedlund
Gunnar Hallin
Revisorssuppleanter:
Anette Nilsson
Christer Olsson
Valberedning: Styrelsen har utgjort valberedning.

Övriga funktioner:

Medlemsansvarig: Sture Hermansson
Hemsidesansvarig: Sture Hermansson
Ansvarig sociala medier: Sture Hermansson
Redaktör för medlemstidningen Anemonen: Sture Hermansson
Kontaktperson: Anders Bolinder

Styrelsemöten

Styrelsen hade under verksamhetsåret sex protokollförda möten.

Medlemsantal

År 2023 hade föreningen 311 medlemmar (219 huvudmedlemmar och 92 familjemedlemmar).

Årsstämma

Kretsens årsmöte hölls i Dagcentralen Åsen, Hallsberg den 9 mars 2023 med 36 röstberättigade medlemmar närvarande.

Ekonomi

Beträffande ekonomin hänvisas till särskild berättelse.

Verksamhet 2023

Följande programpunkter/aktiviteter har genomförts:

Använda Artportalen

11 februari: Hembygdsgården. Sture Hermansson visade hur Artportalen fungerar. (9 deltagare)

Årsmöte

9 mars: Dagcentralen Åsen. Efter förhandlingarna visade Lars Borgström två bildspel från Dovreland resp. norr om Polcirkeln. (36 deltagare)

Ugglekväll i Herrfallsäng

18 mars: Vi tände grillbrasan och lyssnade till inspelade ugglor. (7 deltagare)

Tidig vår i Broby äng

1 april: Planerad vårvandring blev i stället en vandring i snö. (8 deltagare)

Morgon vid Igeln

2 april: Vårmorgon med tranor och korvgrillning vid fågelsjön Igeln. Samarrangemang med Kumlaföreningen.

Mosippor och backsippor på Vissbodamon

14 maj: Arne Holmer guidade om projektet att rädda mosipporna på Vissbodamon. (23 deltagare)

Olles hage, Asker

27 maj: Östernärkes Naturvårdsförening guidade i lövskogsreservatet. (19 deltagare)

Naturnatten

5 juni: Vi firade naturnatten i Oxaryggen och Nalavibergs ekäng. (30 deltagare)

Björskogsnäs och Knuthöjdsmossen, Hällefors

10 juni: Heldagsresa till guckosko och smålom. Samarrangemang med Kumlaföreningen.

Fjärilslandskapet i Norra Mossby

1 juli: Naturvårdshandläggaren i Kumla kommun guidade oss i projektet för att öka den biologiska mångfalden med fjärilar som symbolarter. Samarrangemang med Kumlaföreningen.

Älvhyttans många reservat

9 juli: Resa till Venakärret med rik flora, bl.a. olika starrarter, och Älvhytteängen med gräsull och orkidén brudsporre. Samarrangemang med Kumlaföreningen.

Studiebesök hos biodlaren Arne Andersson, Höghult, Vretstorp

23 juli: Arne visade och berättade om sin biodling, som även innefattar drottningodling av det ursprungliga nordiska biet.

Surströmmingsskiva i Ekenäs

19 augusti: Samarrangemang med Kumlaföreningen vid deras klubbstuga.

Utflykt till Askersund med omnejd

27 augusti: Kumlaföreningen anordnade denna heldagsutflykt, med vandring i Väderkvarns-backen, Hembygdsgården och en ny våtmark i södra utkanten av staden. (7 deltagare)

Fladdermöss i Herrfallsäng och vid Hjälmsättersdammen

8 september: Naturvårdsbiologen Helena Backius föreläste om fladdermöss och ledde därefter spaning efter sådana i kvällsmörkret utanför stugan. (13 deltagare). Samarrangemang med Studiefrämjandet.

Svamputflykt till Skåle klint

10 september: Karl Gustaf Nilsson var vår svampexpert. Samarrangemang med Kumlaföreningen.(8 deltagare)

Tranor och gäss vid Kvismaren

23 september: I kvällningen kom tusentals gäss och tranor inflygande till sina övernattnings-platser i Kvismaren. Dessutom sågs en ägretthäger och en havsörn. (15 deltagare)

Hallsbergsmarknaden

6 oktober: Vi deltog i vårt stånd, där vi förutom att dela ut kampanjmaterial för Miljövänliga veckan även ordnat en svamputställning. Vi hade även utställning med kampanjmaterial i biblioteket under Miljövänliga veckan.

Medlemmarnas bilder

26 november: Traditionell avslutning på verksamhetsåret med bildvisning och fika i Hembygds-gården. (15 deltagare)

Fastigheter

Föreningens klubbstuga, det gamla torpet i Herrfallsäng, kan hyras av medlemmar för 100 kr per dygn.

Möten/Konferenser

2 april: ***Länsstämman i Tysslinge*** NaturCenter i Rånnesta. Fyra valda ombud deltog.

12 – 13 maj: Västernärkekretsen anordnade en ***träff i Sixtorp*** och en guidning av Sebastian Kirppu i en gammelskog i norra Värmland.

16 maj: ***Hopajolas årsmöte*** i Hjulsjö

23 maj: Kumlaföreningens Handla miljövänligt-resa till Örebro

29 oktober: ***Länsförbundets verksamhetskonferens*** på Åkerby herrgård

Deltagande i Länsförbundets ***digitala ordförandekonferenser***

Tack!

Från styrelsen vill vi tacka för gott samarbete med Naturskyddsföreningen i Kumla, Länsförbundet samt ovannämnda kretsar och organisationer i länet.

Slutligen tackar vi även medlemmarna för visat förtroende, och hälsar alla välkomna att delta i våra kommande aktiviteter.

Hallsberg i januari 2024

På nästa uppslag kan du se några bilder från verksamheten.

2 april. Länsstämma i Rånnesta.
Ingrid sekreterare och Ingela ordförande

1 april i Broby äng.

5 juni. Naturnatten. Stenkulla missionshus

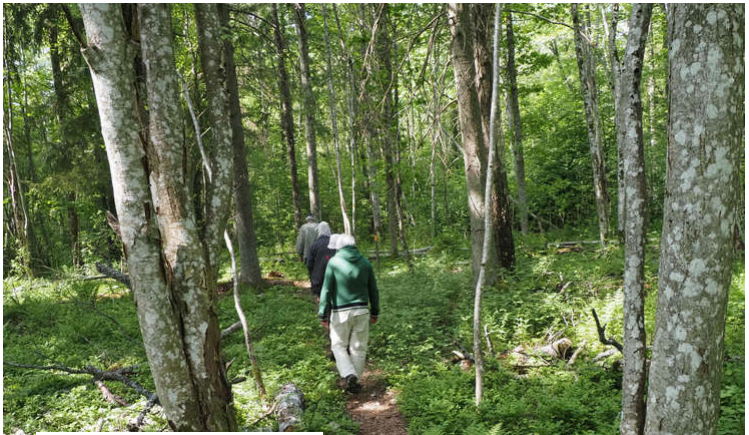

27 maj i Olles Hage

10 september. Svamp

10 juni. Knuthöjdsmossen

23 september. Tranor

1 juli. Purpurknipprot i Norra Mossby

Hur går det i bihotellet?

Sensommar

I förra Anemonen skrev jag om livet vid bihotellet. Hur blir fortsättningen? De solitära bina har i allmänhet en utveckling där de övervintrar som puppa. På våren kommer det nya fullbildade biet ur puppan och tar sig ut genom gången till den fria luften utanför. Jag tänkte optimistiskt att det skulle bli intressant att följa till våren.

I augusti förra året var en det ca tre arter av solitärbin som använt bamburören i hotellet för att lägga ägg och ordna för barnen innan de vuxna bina gick till den eviga vilan.

Det fanns ju de som ville vara med i hotellet genom att lägga sina egna ägg där bina hade gjort i ordning och försett boet med näring till deras larver. Du kan läsa i förra Anemonen om ett par olika parasiter som kom till hotellet i fjol. Nu kunde det ju vara väl så intressant att se vilka som kom fram, bin eller parasitsteklar.

Tidig vår

I mars tog jag ett foto av hotellet för att kunna jämföra med hur läget var inför hösten.

Röret längst upp intill den vänstra väggen på hotellet kunde jag filma i augusti när det blev attackerat av en parasitstekel. Det var nu tomt, liksom de flesta av de andra rören.

Väggbina, som hade förseglat sina rör med en hårdnande massa av kåda och gruskorn verkar däremot ha klarat sig.

Det kanske är en hackspett som varit framme och fått sig en måltid på bilarver, men inte orkat hacka genom väggbinas försegling. Jag har fått höra från flera håll att det gäller att skydda bihotellen från fåglar om inte bilarverna ska bli till fågelmat. Ett lagom finmaskigt nät, typ kycklingnät kanske kan hjälpa.

Fortsättning följer till sommaren och nästa vinter och vår. Det uppstår hela tiden nya frågor att försöka besvara.

/*Sture H.*

Matning(?) av fåglar

Foto: Sören Karlsson

Vi matar även rovfåglar

Här matar vi alla fåglar. Frö till de små, de sprätter väldigt, så duvorna har mycket att plocka nedanför. Då kan sparvhöken passa på, att ta sin lunch.

Just den här Duvan klarade sig när Sören skrämde höken med kameran. Duvan lyckades ta sig loss och flög snabbt iväg.

Men många andra duvor har den tagit och kalasat på, ibland tar den med sig den till en lugnare matplats än vår trädgård.

/Kerstin och Sören

Foto: Arne Holmer

Trädgårdar är bra jaktmarker

En vuxen sparvhökshane slog en koltrast i Arnes trädgård. Att det är en hane kan man se på den blågrå ryggen. Höken hos Kerstin och Sören var en troligen en ung hona. Eftersom honorna är större än hanarna kan de ta lite större byten.

Mångfald inom arten

Sture Hermansson

På Oxaryggen i Viby finns tillräckligt med gullvivor för att uppehålla den genetiska mångfalden på platsen

Gullviva

Om man tittar in i blompipen på vår landskapsblomma borde man se de viktiga delarna av blomman, ståndare och pistill. Eller gör man det? Om du råkat välja en långstiftad blomma ser du en liten rund boll i öppningen. Det är pistillmärket, den del där blomman vill att pollen från en annan planta ska landa. Om du däremot råkat välja en kortstiftad blomma ser du ståndarknapparna sticka in från sidorna i kronpipen.

Hos gullvivorna finns det alltså två varianter. En med kort pistill och långa ståndare och en med lång pistill och korta ståndare. När ett bi kommer och sticker in sin tunga för att hämta nektar får den pollen på sig som sedan kan lämnas i nästa blomma den besöker och om det är en blomma med den andra formen kommer pollenet på biets tunga i rätt höjd för att fastna på pistillmärket i den blomman. Dessutom har gullvivorna begåvats med arvsanlag som gör att pollen från en blomma av samma typ för det mesta inte utvecklas och inte pollinerar blomman den kommit till.

Allt detta leder till korsbefruktning och större genetisk variation vilket ökar sannolikheten för frisk och framgångsrik avkomma.

Om det finns gott om gullvivor kommer det att vara ungefär hälften av varje blomform, men om populationen är liten kan slumpeffekter göra att denna jämvikt förskjuts vilket i sin tur är ett tecken på ökad inavel och större risk för sjukdomar mm.

Hur är det där du bor? Det är lätt att se om du går lite närmare.

Gör en internetsökning på ”Gullviva Svensk Botanisk Tidskrift” så hittar du en artikel där du kan läsa mera.

Hemma i trädgården fann jag blommor av båda typerna. Till vänster kortstiftad och till höger långstiftad. Jag offrade också ett par blommor för att skära genom dem så att deras inre syns. I bilden av den kortstiftade till vänster nedan är också fruktämnet genomskuret.

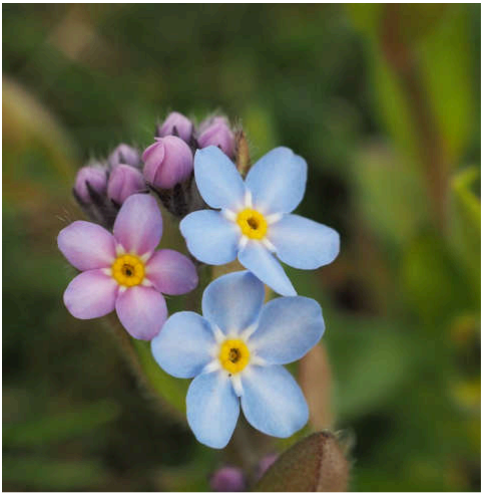

Vårförgätmigej i trädgården.

Förgätmigej

Förgätmigejerna har flera färger om man tittar närmare. Blått, rosa, gult och vitt. Finns det ett system i detta? Enligt uppgifter inhämtade från mer eller mindre pålitliga källor på nätet är blommorna först rosa och övergår till blått och när de är fullt utvecklade. Den gula ringen inne i blomman och de vita strecken leder bina till öppningen där nektar och pollen finns, men när blomman blivit pollinerad så ska ringen ändra färg till blekare beige-brun.

Jag har inte stannat upp tillräckligt vid förgätmigejen för att kunna bekräfta eller förneka dessa uppgifter. Det blir något att titta efter till våren. Gå bara lite närmare...

Foto: Gunnar Hurtig

Vildsvin

Ett spår i naturen. I Hässlebergsområdet har vildsvinen börjat komma nära. Hallsberg kommun har planer på bekämpning av djuren som blivit alltför påträngande.

Foto: Britt Nyblom

Foto: Joe Schneid, Wikipedia

Gingko i trädgården

Här gör Britt ett försök med ett ginkgo-träd i trädgården. Gingko får vackert guld-gula höstfärger och är mycket populärt i Japan där träden är särskilt beundrade när de klär sig i guldgula höstfärger innan löven faller. Gamla träd kan vara stora turistattraktioner.

Arten anges ibland inte klara sig mer än i zon 2 i Sverige, men det låter fegt. Även Per Zetterlund i Gusselby som vi ska besöka i sommar har planterat ett gingkoträd.

Foto: Sture Hermansson

Feb 2021. Gunnar H. lägger på taket medan Arne H: håller i stegen

Foto: Gunnar Hurtig

Mars 2024. Holken kvar.

Uggleholk

I februari 2021 satte vi upp en uggleholk i Stocksätterskogen. Den hänger kvar men ser ut att ha lite fuktskador. Om du hör en kattuggla hoa i Stocksätterskogen kanske det är här hon funnit sitt bo

Hopajolalådor

Hopajola ger varje halvår ut en broschyr där naturaktiviteter från olika organisationer i länet presenteras.

På några platser finns lådor uppsatta där du kan hämta ditt eget exemplar. I Hallsberg har vi satt upp sådana i Broby äng, Herrfallsäng och Stocksätterskogen

Tyvärr har Stocksätterslådan vid ett par tillfällen blivit utsatt för skadegörelse. Den är nu flyttad till infotavlan vid starten från Kårstahultsgatan av gång-/cykelvägen genom Stocksätterskogen.

Fjärilsåret 2024

Text: Per Karlsson Linderum Foto: Sture Hermansson

Upptäck fjärilarnas fantastiska värld med Närkes Insektsförening! Under 2024 anordnar föreningen en rad aktiviteter kring just fjärilar. Allt från våra stora dag- och nattfjärilar till små mikrofjärilar står på programmet. Det blir föredrag, fjärilsvandringar, exkursioner, uppdrag och egenaktiviteter. Läs mer på föreningens hemsida eller gå med i Facebook gruppen Fjärilar i Närke! Många aktiviteter tillkommer utöver det som står i detta program. Kom med och låt dig fascineras.

En silverblåvinge, och visst har arten fått ett passande namn.

Oxhuvudspinnaren försöker undvika rovdjuren genom att se ut som en pinne.

En nattfjäril i nattens mörker (med blixt). En dagfjärilsmätare kl. 01:00 en natt i juli.

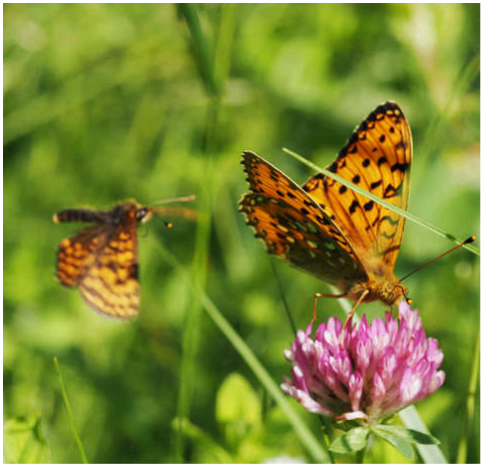

Aktivitet på sommarängen. en ängs-pärlemorfjäril suger nektar ur en klöver-blomma medan en skogsnätfjäril flyger förbi bakom.

Fjäril eller geting? Vickerglasvingen har fått en färgteckning som ska få hungriga fåglar att tveka.

Lör 9 mars Föreläsning om Feromoner

Moa Pettersson berättar hur man kan använda feromoner för att söka efter svårupptäckta arter, främst glasvingar. Föreläsningen inleder satsningen Fjärilsåret 2024. Föreningarnas Hus, Örebro kl 16. Ansv. Mikael Ramnerö 0703022722. Arr: Närkes Insektsförening.

Sön 14 april Lapsk vintermätare i Kilsbergen

Spaning efter den ovanliga lapsk vintermätare. För plats och tid se föreningens hemsida och Facebookgrupp veckan innan. Ansv. Björn Gunnarsson 0739–646864. Arr: Närkes Insektsförening.

Sön 21 april Fjärilsvandring till Tomasboda

Vinterpraktfjärilar i Kilsbergen. Samling Lövnäs, Frösvidal kl 10.30. Ansv. Mikael Ramnerö 0703022722. Arr: Närkes Insektsförening.

April Ljusfällor och artbestämning av nattfjärilar

Genomgång hur man använder ljusfällor, hur man vittjar dem och hur man artbestämmer nattfjärilar. För exakt datum och tid se föreningarnas hemsidor och Facebookgrupper i slutet av mars. Plats: Herrfallsäng. Ansv. Per Karlsson Linderum 0725136029. Arr: Närkes Insektsförening och Hallsbergs naturskyddsförening.

Lör 18 maj Nattfjärilar vid Göksholm

En av Sveriges mest kända och kunniga fjärilsexperter Hans Karlsson guidar och bjuder på sina kunskaper. För plats och tid se föreningens hemsida och Facebookgrupp veckan innan. Ansv. Göran Hellman 0731–804 330. Arr: Närkes Insektsförening

Lör 25 maj Försommarens dagfjärilar i Östergötland

En dagsresa till Östergötland (fetörtsblåvinge, gullvivefjäril och ängsnätfjäril). Begränsat antal deltagare. Ansv. Göran Hellman 0731–804 330. Arr: Närkes Insektsförening

Fre-Sön 14–16 juni Nattfjärilar i Svennevads gammelskogar

Nattlys i gammelskog mellan Svennvad och Haddebo. Föranmälan. Exakt datum och tid bestäms efter väderprognosen samma vecka, se föreningarnas hemsidor och Facebookgrupper veckan innan. Ansv. Björn Gunnarsson 0739–646864. Arr: Närkes Insektsförening och Hallsbergs naturskyddsförening.

Lör 1 juni Bioblitz Rynningeviken

Fjärilsvandring Stora Hjortstorp. För exakt tid se föreningens hemsida och Facebookgrupp. Ansv. Göran Hellman 0731–804 330. Arr: Närkes Insektsförening

Lör 15 juni Fjärilsvandring 15 juni i Enebuskbackens naturreservat

Per Wedholm guidar vid fjärilsrika ängsmarkerna vid universitetet. Samling kl.10.00 vid parkeringen på Åstadalsvägen 7. Arr Närkes insektsförening Göran Hellman 0731–804330. Arr: Närkes Insektsförening

Ons-Tor 26–27 juni Sommarens dagfjärilar i Östergötland

En resa till Östergötland (apollofjäril, busksnabbvinge och dårgråsfjäril). Begränsat antal deltagare och övernattning i Loftahammar. Ansv. Göran Hellman 0731–804 330. Arr: Närkes Insektsförening

Många nattfjärilar kan luras till lakanet vid UV-lampans sken. Ett mittfältdelat metallfly ser lite förvirrat ut.

Alla långa namn kan också bli förvirrande men du behöver inte kunna dem för att vara med och se vad som kommer på besök en natt.

Du hälsas välkommen till

Årsmöte

i Hallsbergs Naturskyddsförening

Onsdag 13 mars 18.00

Dagcentralen Åsen Hallsberg

Efter årsmötet visar

Valdemar Andersson bilder från djurlivet Östernärke

Varmt välkomna!

Fika 40:-

Ta gärna med intresserade vänner

HALLSBERGS Naturskyddsförening

Vi är en krets av
Naturskyddsföreningen

Aktiviteter 2024

Onsdag 13 mars *kl. 18.00*	**Årsmöte** Efter årsmöte och fika visar Valdemar Andersson bilder och berättar med temat **Djurliv i Östernärke** Tjäder, fiskgjuse, göktyta, ekorrar... *Dagcentralen Åsen Hallsberg kl. 18:00*
Lördag 16 mars	**Ugglekväll** Vi samlas vid Kumla Naturskyddsförenings stuga Ekenäs. Där tänder vi grillbrasan och fikar och lyssnar till inspelade ugglor. Ta gärna med något att grilla och något eget att sitta på vid elden. *Samling vid Coop Hallsberg eller Kumla församlingshem kl. 18.00 eller Ekenäs kl. 18.30* *Ansvarig: Kristina Liljegren 070-8489844*
Lördag 20 april	**Igeln** Vårmorgon med tranor och korvgrillning vid fågelsjön i barrskogen mellan Skogaholm och Pålsboda. *Avresa från Coop City Hallsberg eller Kumla församlingshem kl.09.00.* *Ansvarig: Kent Wahlstedt 0702-92 10 76*
April	**Ljusfällor och artbestämning av nattfjärilar** Genomgång hur man använder ljusfällor, hur man vittjar dem och hur man artbestämmer nattfjärilar. *För exakt datum och tid se föreningarnas hemsidor och Facebookgrupper i slutet av mars.* *Plats: Herrfallsäng. Ansv. Per Karlsson Linderum 0725136029.* *Arr: Närkes Insektsförening och Hallsbergs naturskyddsförening.*

Vi samarbetar med Kumlaföreningen om programmet. De har också en del punkter som inte står i vårt program. Kolla deras hemsida!

Deras hemsida har adressen: kumla.naturskyddsforeningen.se

Söndag **5 maj**	**Lekeberga-Sälven** Vi vandrar i det fascinerande ravinlandskapet som bildats i de sandiga jordarna intill Kilsbergen. Reservatet ligger ca 6km norr om Fjugesta. *Avresa från Coop City Hallsberg kl. 9.00* *Ansvarig: Ingela Wallin 070-276 41 03*
Lördag **25 maj**	**Hackvad** Vi besöker några av reservaten i Hackvads drumlinområde med imponerande ekar i det gamla odlingslandskapet *Avfärd från Coop City Hallsberg kl. 9.00* *Ansvarig: Sture Hermansson 072-72 135 87*
Lördag **1 juni**	**Familjedag i Herrfallsäng** Ta med barnen till Herrfallsäng och upplev naturen tillsammans. Vi vandrar i ängen, grillar vid grillplatsen m.m. *Avresa från Coop City Hallsberg kl. 13.45* *Herrfallsäng 14:00* *Ansvarig: Gunnar Hurtig 070-560 89 01*
Onsdag **5 juni**	**Naturnatta** Vi firar naturnatten på Öby kulle, Kvismaren, där vi går runt och njuter av fåglar och försommargrönskan och äter vår matsäck. *Avresa från Coop City Hallsberg kl. 18.00. eller Kumla församlingshem kl. 17.45* *Ansvarig Ingela Wallin 070-276 41 03*
Lördag **15 juni**	**Träd i Gusselby och ev. fjärilar i Munkhyttan** Vi besöker trädentusiasten Per Zetterlund och hans arboretum vid Gusselby nära Lindesberg. Här finns (unga) exemplar av gingko, mammutträd, rödek mm. För närvarande 49 trädarter. Om vädret är gynnsamt besöker vi också naturreservatet Munkhyttan med dess rika fjärilsfauna på hemvägen. *Avfärd 9:00 Coop City Hallsberg* *Ansvarig: Ingrid Ohlsson 073-021 02 68*

OBS! Vi måste göra programmet månader i förväg.

Kontrollera gärna programmet med vår hemsida eller ansvarig för aktiviteten.

Lämpliga kläder och matsäck gäller alltid!

Info via e-post: Om du lämnar din e-postadress till riks eller direkt till sture@sturehermansson.se kan du få del av information och påminnelser jag skickar ut inför varje aktivitet.

Studie främjandet

Våra arrangemang sker i samarbete med Studiefrämjandet

Fredag–söndag 14-16 juni

Nattlys i gammelskog mellan Svennvad och Haddebo.

***Föranmälan**. Exakt datum och tid bestäms efter väderprognosen samma vecka,*

Se föreningarnas hemsidor och Facebookgrupper veckan innan. Ansvarig: Björn Gunnarsson 0739–646864.

Arr: Närkes Insektsförening och Hallsbergs naturskyddsförening.

Lördag 10 augusti

Nattfjärilar för nybörjare

Vi börjar med en genomgång och uppsättning av hjälpmedlen för att locka nattfjärilar. Medan vi väntar på att fjärilarna ska börja anlända blir det en introduktion med bild och film till nattfjärilarnas värld.

Stenkulla missionshus kl. 20.00

Avfärd 19.30 från Coop City Hallsberg

Ansvarig: Sture Hermansson 072-72 135 87

Lördag 7 september

Kråksjöåsen

En mosaik av skog och myrar i Laxå kommun. Munkastigen passerar genom reservatet.

Avfärd 9:00 Coop City Hallsberg

Ansvarig: Kerstin Jansson 070-297 63 05

Lördag 14 september

Svamp

Traditionell svamputflykt

Vi åker till någon lämplig svamplokal.

Avresa kl. 9.00 från Coop Hallsberg eller Kumla församlingshem kl. 09.00.

Ansvarig: Britt Eklöf 070-36 77 850

Söndag 29 september

Tranor och gäss vid Kvismaren

I kvällningen kommer tusentals gäss och tranor inflygande till sina övernattningsplatser i Kvismaren.

Favorit sedan tidigare år.

Avresa Coop Hallsberg eller Kumla församlingshem kl. 17.00.

Ansvarig Ingela Wallin 070-276 41 03

Fredag 4 oktober

Hallsbergsmarken

Vi försöker som vanligt att bemanna ett stånd på marknaden och göra en utställning på biblioteket i veckan innan.

Här sker årets aktiviteter

Söndag
24 november

Medlemmarnas bilder

Vår traditionella avslutning av året

Vi kopplar av med fika och bilder från året som gått.

Ta gärna med dig några bilder. Vi har utrustning att visa dem.

Kantakrogen Hallsbergs hembygdsgård kl. 17.00

Ansvariga: Ingela Wallin 070-276 41 03
Sture Hermansson 072-72 135 87

Tänk vad trevligt det skulle vara om du tog med någon eller några bilder till ”Medlemmarnas bilder”.

Det dyker väl alltid upp någonting som är värt att fotografera.

Det behöver heller inte vara en dyr kamera.

Bilden ovan på en parasitstekel som besöker mitt bi-hotell tog jag med mobilkameran.

/Sture H.

Vinterfåglar i trädgården - Mera naturstudier på nära håll

Om du tittar på bilderna utan att läsa texten. Kan du identifiera alla fåglarna?

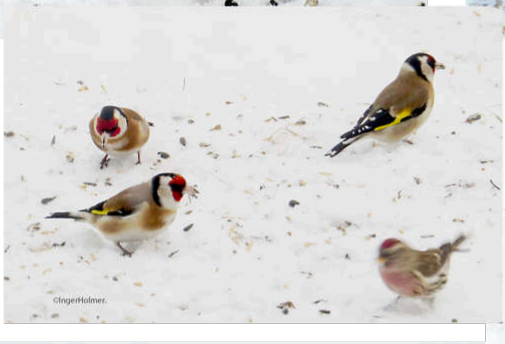

Från Arne och Inger Holmer kommer bilder på Bergfink, gulärla, steglits och gråsiska (den senare är lite ur fokus).

När vintern kom tillbaka runt 1:a april var det slut på fågelmaten, både hemma hos mig och i affärerna. Torkade mjölmaskar tilltalade bara starar och kajor. /Sture

25 april kom en ringtrast på besök under genomresan norrut. Det var dåliga nyheter för daggmaskarna i trädgården.